

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1965-1966.

25 MAI 1966.

Proposition de loi créant une Commission nationale chargée d'élaborer un plan d'égalisation en matière de pensions en faveur des travailleurs indépendants.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES CLASSES MOYENNES (1)
PAR M. DELIEGE, R.

MESDAMES, MESSIEURS,

Un des auteurs de la proposition de loi en expose les raisons et la portée.

Il démontre que sa proposition n'entraînera aucun effort financier et il la justifie par le fait que de nombreuses propositions et beaucoup d'amendements sont présentés successivement sans être admis, ce qui motive sa proposition de créer une Commission nationale qui aura un plan d'ensemble et de coordination précis et à exécuter dans un délai bien déterminé.

Il constate que beaucoup de propositions et amendements sont rejetés, bien que reconnus comme opportuns et fondés, parce que dispersés et ne constituant pas un ensemble. La Commission nationale dont la création est proposée, aurait pour objet de mettre fin à cette méthode de travail en évitant des demi-mesures, des propositions se chevauchant et se cumulant, parfois en contradiction entre elles, ce qui entraîne de ce fait une demande de rejet par le Département.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Wiard, président; Akkermans, Beauduin, Billiet, De Baer, De Clerck Albert, Decoux, Dua, Ferret, Hercot, Lambert, Moreau de Melen Joseph, Peeters, Vandenberghe, Vandeputte, Vander Bruggen et Deliege René, rapporteur.

R. A. 7010

Voir :

Document du Sénat :

11 (Session Extraordinaire de 1965) : Proposition de loi.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1965-1966.

25 MEI 1966.

Voorstel van wet houdende instelling van een Nationale Commissie belast met het opmaken van een egalisatieplan op het gebied van de pensioenen voor zelfstandigen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
MIDDENSTAND (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DELIEGE, R.

DAMES EN HEREN,

Een van de indieners van het voorstel van wet zet de redenen en de draagwijdte ervan uiteen.

Hij toont aan dat zijn voorstel geen enkele financiële inspanning zal vergen en rechtvaardigt het door het feit dat reeds talrijke voorstellen en amendementen ingediend, maar nooit aanvaard werden; dit wettigt dan ook zijn voorstel om een Nationale Commissie in te stellen met een welbepaald algemeen coördinatieplan, dat binnen een gestelde tijd moet worden uitgevoerd.

Hij stelt vast dat veel voorstellen en amendementen, hoewel passend en verantwoord geacht, toch verworpen worden, omdat zij afzonderlijk worden ingediend en geen geheel vormen. De Nationale Commissie die hij voorstelt, zou tot doel hebben een einde te maken aan deze werkwijze; aldus zouden halve maatregelen worden vermeden en voorstellen die elkaar overlappen of ten dele samenvallen en soms tegenstrijdig zijn, wat tot gevolg heeft dat het departement vraagt om ze te verwerpen.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Wiard, voorzitter; Akkermans, Beauduin, Billiet, De Baer, De Clerck Albert, Decoux, Dua, Ferret, Hercot, Lambert, Moreau de Melen Joseph, Peeters, Vandenberghe, Vandeputte, Vander Bruggen en Deliege René, verslaggever.

R. A. 7010

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

11 (Buitengewone Zitting 1965) : Voorstel van wet.

La Commission nationale préconisée par la proposition de loi pourrait arrêter des normes fixes et définitives, tant en ce qui concerne le taux de la pension d'indépendant que les conditions d'octroi. Le rapport serait soumis au Parlement. Cela n'exclut pas une certaine progressivité qui serait prévue et organisée. Il a été fait beaucoup plus pour les salariés que pour les indépendants. Il faut éliminer cette discrimination et arriver à la parité. L'enquête sur les ressources doit donc disparaître; nous devons obtenir l'égalité sociale.

La Commission nationale proposée serait un groupe de travail, en quelque sorte technique, préparant cette égalité sociale et poursuivant l'établissement de cette parité. Elle devrait déposer des conclusions concrètes au plus tard un an après son installation.

*
**

Dans sa réponse, le Ministre assure les auteurs de la proposition de loi de son souci de voir doter les travailleurs indépendants d'un statut social plus complet et équitable.

Cette préoccupation est d'ailleurs celle du Gouvernement qui a clairement exprimé ses intentions à ce sujet dans sa déclaration du 23 mars 1966 qui a repris à son compte les engagements souscrits en matière sociale par le gouvernement précédent.

La déclaration gouvernementale prévoyait que les allocations familiales des indépendants seraient portées à 1.000 francs à partir du troisième enfant, le coût de cette mesure devant être supporté par les cotisations à concurrence des 2/3 et par l'Etat à concurrence de 1/3. Le déficit existant devait être pris en charge par l'Etat. Ces engagements ont été réalisés par l'arrêté royal du 31 décembre 1965 portant ses effets au 1er janvier 1966.

Quant à la pension des indépendants, le Gouvernement s'était engagé à relever le plafond des ressources immunisées à 18.000 francs, ce qui fut réalisé par l'arrêté royal du 23 décembre 1965.

D'autre part le montant de la pension devait être porté à 30.000 francs pour les ménages et à 20.000 francs pour les isolés. La Commission qui a examiné le projet de loi déposé en exécution de cet engagement n'ignore pas qu'il réalise en outre une rationalisation des conditions d'octroi de la pension et qu'il introduit notamment le système d'une seule fraction par année d'âge pour le calcul de la pension, ce qui représente une mesure sociale appréciable, particulièrement pour les veuves.

Les engagements prévus pour 1966 sont ainsi en voie de complète réalisation.

Le calendrier d'exécution du programme gouvernemental prévoit, d'autre part, la création d'un groupe de travail chargé de l'examen des revisions dans les différents régimes de sécurité sociale en vue d'atteindre l'objectif d'une croissance des subsides de l'Etat parallèle à celle du Produit National Brut. La mission de ce groupe de travail a été précisée et le Ministre

De bewuste Nationale Commissie zou vaste definitieve normen kunnen bepalen, zowel wat betreft het bedrag van het pensioen der zelfstandigen als de toekenningsvoorwaarden ervan. Het verslag zou aan het Parlement worden voorgelegd. Dit neemt niet weg dat er een zekere geleidelijkheid zou zijn die van te voren is bepaald en geregeld. Er is veel meer gedaan voor de loontrekkenden dan voor de zelfstandigen. Men moet deze discriminatie wegwerken en tot gelijkheid komen. Het onderzoek naar de bestaansmiddelen moet dus vervallen; wij moeten de sociale gelijkheid tot stand brengen.

De voorgestelde Nationale Commissie zou zowat een technische werkgroep zijn, die de sociale gelijkheid zou voorbereiden en de pariteit nastreven. Zij zou uiterlijk een jaar na haar installatie concrete conclusies moeten voorleggen.

*
**

In zijn antwoord geeft de Minister de indieners van het voorstel van wet de verzekering dat hij ernaar streeft om voor de zelfstandigen een billijk en volledig sociaal statuut tot stand te brengen.

Dit is trouwens ook het streven van de Regering, die haar voornemen in dit verband duidelijk heeft te kennen gegeven in haar verklaring van 23 maart 1966, waarin zij de sociale verbintenissen van de vorige Regering tot de hare heeft gemaakt.

De regeringsverklaring bepaalde dat de kinderbijslag voor de zelfstandigen verhoogd zou worden tot 1.000 frank vanaf het derde kind; met dien verstande dat de kosten voor twee derde zouden worden betaald met de bijdragen en voor een derde door de Staat. Het huidige tekort zou door de Staat worden overgenomen. Deze verbintenis is uitgevoerd door het koninklijk besluit van 31 december 1965 dat uitwerking had op 1 januari 1966.

Wat betreft het pensioen der zelfstandigen had de Regering toegezegd het grensbedrag van de vrijgestelde bestaansmiddelen op te voeren tot 18.000 frank; dit is verwezenlijkt door het koninklijk besluit van 23 december 1965.

Voorts zou het bedrag van het pensioen op 30.000 frank worden gebracht voor een gezin en op 20.000 frank voor een alleenstaande. De Commissie, die het op deze verbintenis berustende voorstel van wet heeft onderzocht, weet dat het bovendien de toekenningsvoorwaarden van het pensioen rationaliseert en met name het stelsel van een breuk per kalenderjaar invoert voor de berekening van het pensioen, wat een goede sociale maatregel is, vooral voor de weduwen.

Wij zijn dus op weg naar de volledige verwezenlijking van de verbintenissen voor 1966.

Het uitvoeringsschema van het regeringsprogramma stelt anderzijds de oprichting in uitzicht van een werkgroep belast met het onderzoek van de herzieningen in de verschillende stelsels van sociale zekerheid, ten einde er toe te komen dat de stijging van de rijks-toelagen gelijke tred houdt met die van het bruto nationaal produkt. De taak van deze werkgroep is

vient d'être invité par le Premier Ministre à désigner ses représentants à ce groupe.

Soulignant la nécessité de réaliser sans attendre les mesures de rationalisation et de simplification des régimes existants, le Ministre rappelle que se réunira incessamment une Commission technique composée des présidents et fonctionnaires supérieurs de l'Office national des Allocations familiales pour travailleurs indépendants, de l'Office national des Pensions pour travailleurs indépendants et du Comité technique des indépendants au sein de l'Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité. Cette Commission sera chargée de rechercher les moyens d'uniformiser les champs d'application des différents régimes et de mettre au point une terminologie qui leur soit commune. Son avis sera également demandé en ce qui concerne la base et le mode de perception des cotisations, la tenue des répertoires, l'organisation du contrôle, les avis d'échéance, les rappels, les sanctions, en vue d'alléger les formalités et de réduire les frais administratifs au bénéfice des prestations sociales elles-mêmes.

Le Ministre se réjouit de constater que ses préoccupations sont largement partagées par les milieux indépendants. Le Conseil Supérieur des Classes Moyennes lui-même met, en ce moment, la dernière main à un avis portant sur le statut social des indépendants, son financement et l'harmonisation des structures existantes.

Enfin, le Ministre rend hommage au travail fourni par le Groupe de travail institué par l'arrêté royal du 9 mars 1962, appelé « Groupe Allard » du nom de son président. Ce Groupe, composé de représentants de tous les milieux intéressés, a dégagé des options fondamentales en ce qui concerne le statut social des indépendants. Ses avis ont fait autorité et se trouvent à la base de la plupart des mesures sociales adoptées en faveur des indépendants au cours de ces dernières années. Le « Groupe de travail chargé de l'étude du statut social des Indépendants » n'a pas été dissous. Il est donc prêt à se remettre autour de la table lorsque les études techniques préparatoires seront suffisamment avancées.

En conclusion, le Ministre estime inopportune la création d'une nouvelle commission qui risquerait de disperser les efforts. Dédoubler les commissions existantes n'est pas une solution; il faut au contraire se servir au maximum des groupes de travail déjà constitués.

En conséquence, le Ministre propose le rejet de la proposition de loi soumise à la Commission.

*
**

Le premier intervenant répond qu'il ne peut marquer son accord.

En ce qui concerne la Commission d'experts projetée, il exprime son scepticisme.

La Commission Allard ne fonctionne que par intermittences et quand elle est saisie.

nader omschreven en de Eerste-Minister heeft onlangs aan de Minister gevraagd om zijn vertegenwoordigers in die groep aan te wijzen.

De Minister onderstreept dat de bestaande regelingen onverwijld moeten worden gerationaliseerd en vereenvoudigd en verklaart dat binnenkort een Technische Commissie zal bijeenkomen, die bestaat uit de voorzitters en hoofdamttenaren van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor zelfstandigen, de Rijksdienst voor de pensioenen der zelfstandigen en het Technisch Comité van de zelfstandigen bij de Rijksdienst voor ziekte- en invaliditeitsverzekering. Deze Commissie zal ermede worden belast de middelen te zoeken om het toepassingsgebied van de verschillende regelingen eenvormig te maken en een algemeen geldende terminologie vast te leggen. Haar advies zal eveneens worden gevraagd in verband met de grondslag en de wijze van inning van de bijdragen, het bijhouden van de registers, de organisatie van het toezicht, de kennisgeving van vervaldagen, de navorderingen en de sancties, ten einde de formaliteiten te vereenvoudigen en de bestuurskosten te verminderen ten voordele van de sociale uitkeringen zelf.

De Minister constateert met voldoening dat deze bezorgdheid ruime weerklank vindt in de kringen van zelfstandigen. De Hoge Raad voor de Middenstand zelf legt op dit ogenblik de laatste hand aan een advies nopens het sociaal statuut van de zelfstandigen, de financiering ervan en de eenmaking van de bestaande structuren.

Ten slotte spreekt de Minister met lof over de activiteit van de werkgroep die werd ingesteld bij koninklijk besluit van 9 maart 1962 en, naar de naam van haar voorzitter, « Groep-Allard » genoemd wordt. Deze Groep, samengesteld uit vertegenwoordigers van alle betrokken kringen, heeft de grote doelstellingen van het sociaal statuut van de zelfstandigen bepaald. Haar adviezen hebben grote indruk gemaakt en liggen ten grondslag aan de meeste sociale voorzieningen die in de jongste jaren ten behoeve van de zelfstandigen zijn genomen. De « Werkgroep belast met de studie van een sociaal statuut van de zelfstandigen » is niet opgeheven. Hij kan dus onmiddellijk zijn taak wederopnemen wanneer de voorbereidende technische studies voldoende gevorderd zullen zijn.

Tot besluit acht de Minister het niet wenselijk een nieuwe commissie in te stellen, waardoor de inspanningen dreigen versnipperd te worden. De bestaande commissies splitsen is geen oplossing; men moet integendeel zoveel mogelijk een beroep doen op de reeds bestaande werkgroepen.

De Minister vraagt bijgevolg om het voorstel van wet te verwerpen.

*
**

De eerste spreker antwoordt dat hij hiermee niet kan instemmen.

Hij staat sceptisch tegenover de geplande Commissie van deskundigen.

De Commissie-Allard functioneert slechts bij tussenpozen en wanneer haar advies wordt gevraagd.

Il considère donc que la création de la Commission dont il propose la constitution est indispensable et il maintient sa proposition, d'autant plus que deux co-signataires sont membre du Gouvernement actuel.

*
**

Celle-ci est finalement rejetée par 7 voix contre 3 et une abstention.

Le présent rapport est approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
R. DELIEGE.

Le Président,
J. WIARD.

Hij is van oordeel dat de door hem voorgestelde Commissie dus absoluut noodzakelijk is en hij handhaaft zijn voorstel, des te meer daar twee medeondertekenaars tot de huidige regering behoren.

*
**

Het voorstel wordt ten slotte verworpen met 7 tegen 3 stemmen, bij 1 onthouding.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd

De Verslaggever,
R. DELIEGE.

De Voorzitter,
J. WIARD.